

BANKE

Igra števil, datumov in naključij ob reševanju bank

Bolj ko se približujemo dnevni, ko bodo ustavni sodniki razsodili o zakonitosti prisilnega izbrisa podrejenih obveznic podržavljenih bank, bolj stopa v ospredje problematiziranje naknadno najdenih dokumentov in števil ter datumov, ki se po mnenju razlaščenih obvezničarjev ne ujema.

✂ **Katja Svenšek, Matjaž Polanič**

Lastniki izbrisanih podrejenih obveznic in nekdanji delničarji podržavljenih bank na eni strani ter ministrstvo za finance, Banka Slovenije in banke na drugi še vedno čakajo na odločitev ustavnega sodišča o lanskoletnem izbrisu podrejenih obveznic. Odločitve, ki lahko dodatno zagreni delo ministru za finance **Dušanu Mramorju** pri iskanju prihrankov v proračunu, guvernerju Banke Slovenije **Boštjanu Jazbecu** pa zato, ker je podpisan pod odločbo, s katerimi je od bank zahteval izbris podrejenih obveznic, si nihče ne upa napovedovati.

Oba glavna akterja izbrisa podrejenih obveznic na ministrstvu za finance – minister **Uroš Čufer** in državni sekretar **Mitja Mavko** – sta se že poslovila, guverner pa ostaja. Očitki glede tega, kako daleč so šli in kako sporne odločitve so sprejemali, četudi zato, da izpolnijo zahteve Bruslja in rešijo domači bančni sistem pred propadom, so medtem zelo ostri.

Manipulacija z datumi zaradi ustavnih sodnikov?

Lanski 18. december je bil za bankirje naporen dan. Najprej je ustavno sodišče zjutraj objavilo dnevni red seje, ki je potekala istega dne, nanjo pa uvrstilo odločanje o vrsti zahtev za ustavno presojo zakona o bančništvu. Ta je, spomnimo, omogočil razlastitev obvezničarjev bank, čemur so se ti nemudoma zoperstavili in zakon takoj poslali na ustavno sodišče. Vsi pobudniki, med njimi tudi državni svet, so ustavnim sodnikom predlagali, da do konca odločanja zadržijo izvajanje zakona.

Istega dne je imela na dnevnem redu odločanje o slovenskih bankah tudi evropska komisija in nekaj minut pred poldnevom so iz Bruslja sporočili, da soglašajo s pomočjo petim slovenskim bankam – NLB, Novi KBM, začasno Abanki ter dokončno Probanki in Factor banki. Sledila je takojšnja dokapitalizacija bank in izbris lastnikov ter imetnikov podrejenih obveznic bank. Ukrep je bil v treh bankah izpeljan tudi na podlagi odločb centralne banke, ki pa jih je uradno izdala dan prej, torej 17. decembra.

Predstavnikom lastnikov izbrisanih podrejenih obveznic vzbujajo dvom dejstvo, da se Banka Slovenije v odločbah, izdanih 17. decembra, sklicuje na odločitve Bruslja, sprejete šele dan kasneje. Prepričani so, da ne gre za naključje in da je datum odločitve centralne banke v resnici »zapisalo« odločanje ustavnih sodnikov. Če bi ti sprejeli predlog pobudnikov in izvajanje zakona zadržali, bi Banka Slovenije in vlada namreč izgubili podlago za izbris podrejenih obveznic. V centralni banki vsa namigovanja o kakršnih koli manipulacijah z datumi zaradi odločanja ustavnih sodnikov ostro zavračajo. Pojasnili so, da so bili člani sveta Banke Slovenije z odločitvijo komisije preprosto seznanjeni vnaprej, zato so se lahko v sklepu sklicevali na odločitev Bruslja, pa čeprav je bila ta sprejeta šele kasneje.

Ključni dokument za vpis kapitala NLB »našli« sedem mesecev kasneje

Da se je državi, Banki Slovenije in NLB z vpisom dokapitalizacije in posledičnim izbrisom delničarjev ter imetnikov podrejenih obveznic lanskega decembra mudilo, nakazuje tudi podatek, da so registerkemu sodišču celo »pozabili« posredovati izjavo o vpisu in vplačilu novih delnic. Ta je eden izmed ključnih dokumentov pri vpisu dokapitalizacije v sodni register in čeprav je sodišče 18. decembra lani dokapitalizacijo kljub temu vpisalo, je v začetku junija vpis kapitala na sodišču padel. Zoper sklep se je zaradi manjkajočih dokumentov namreč pritožil eden od razlaščenih **malih delničarjev** NLB **Franc Perčič**, sicer svetovalec bivšega predsednika države **Danila Türka**, in višje sodišče mu je ugodilo.

Po pozivu sodišča, naj predlog ustrežno popravijo in dopolnijo, so na ministrstvu izjavo o vpisu in vplačilu delnic le »našli«. Izjavo, ki nosi prav tako datum 18. december 2013, je podpisal takratni državni sekretar na ministrstvu za finance **Mitja Mavko**, namestnik guvernerja Banke Slovenije **Janez Fabijan** pa je s svojim podpisom potrdil, da je centralna banka isti

dan prejela vpisno potrdilo. Viceguverner Fabijan je ob svoj lastnoročni podpis pripisal celo uro 11.25. Ključni dokument za vpis kapitala NLB so torej našli sedem mesecev po dejanski dokapitalizaciji, nato je sodišče 2. julija letos kapital tudi vpisalo. Perčič se je pritožil tudi zoper ta sklep, o katerem pa sodišče po dostopnih informacijah še ni odločalo.

Po naših informacijah je sodišče sicer pristalo na to, da ključnih dokumentov, potrebnih za vpis dokapitalizacije NLB in izbris podrejenih, nima pri sebi. Notarka je sodišču ključne dokumente, to so odločba Banke Slovenije o izrednih ukrepih, odločba o potrditvi povečanega kapitala in sklep Banke Slovenije, ob vpisu kapitala banke »po navodilih Banke Slovenije« namreč le pokazala, nato pa jih je odnesla v svojo notarsko pisarno. Na sodišču niso naredili niti kopij. Dejstvo, da dokumenti niso bili zaupani v hrambo sodišču, bi lahko priložilo še dodatnega olja na že tako žgoče razčiščevanje vsebine ter sume prilaganja vsebine v ključnih dokumentih in odločitvah.

Pomanjkljive informacije, ker odvetniki banke niso pravočasno dvignili pošte!

A tudi tukaj se igra datumov in števil še ne konča. NLB je v začetku julija na luksemburški borzi izdala za 300 milijonov evrov obveznic in se tako po petih letih brez poročstva države vrnila na mednarodne finančne trge. Prospekt za izdajo obveznic je NLB izdala 1. julija, v njem pa banka morebitnim vlagateljem ni razkrila, da je na sodišču pred kratkim izgubila sodni spor z razlaščenim malim delničarjem banke Perčičem o vpisu kapitala v register. Morebitne vlagatelje je sicer opozorila, da potekajo proti decembrskemu izbrisu delničarjev in imetnikov podrejenih obveznic trije pravni spori, a hkrati dodala, da njihovega izida v času izdaje prospekta še ni mogoče napovedati. Zakaj v banki vlagatelj torej niso razkrili, da je višje sodišče že skoraj mesec pred tem razveljavilo vpis dokapitalizacije iz decembra lani in zadevo vrnilo v ponovno odločanje? Iz sklepa ljubljanskega okrožnega sodišča

Page: 9

Reach: 112000

Country: SLOVENIA

Size: 459 cm2

2 / 2

je razvidno, da so odločbo višjega sodišča strankam vročili že 27. junija, torej nekaj dni pred izdajo prospekta. Kasneje so na okrožnem sodišču za časnik Delo zatrdili, da so odvetniki državne banke, to so odvetniki Dolžan, Vidmar in Zemljarič, sklep višjega sodišča prevzeli (še) 1. julija, torej štiri dni kasneje, v NLB pa, da je višje sodišče pritožbi ugodilo »izključno zaradi formalnih pomanjkljivosti« (manjkajočega dokumenta, op. p.). Še eno naključje? Nasprotniki izbrisa so prepričani, da ne. x

Lahko vam pokažemo vse svoje zahteve in vse sestanke, na katerih smo se trudili, da do tega ne bi prišlo. Vendar je bila na koncu preprosto zahteva, da moramo izbrisati podrejene obveznice, če želimo dokapitalizirati državne banke in dati en evro davkoplačevalskega denarja. Rešitev še vedno obstaja in ta je, da ustavno sodišče presodi, da je bil zakon protiustaven.

Boštjan Jazbec marca letos na posvetu o prihodnosti slovenskega bančništva v državnem svetu